

Bible Bard

Somo la Arobaini na Nane (48) Sitiari za Biblia, Sehemu ya 2

Kusudi

Habari na Siku njema! Hii ni Bible Bard.

Bard ni msimuliaji wa hadithi anayekariri matini za kimapokeo zinazohusiana na mapokeo mahususi simulizi. Niko hapa kukariri na kukuza kile fasihi ya Biblia inasema kuhusu nani ni Mungu na nani ni wanadamu.

Somo

Hapa ndio mahali tulipo leo. Katika podikasti hii, sehemu ya 2 ya somo ilianza katika podikasti 27, tunachukua muda kutafakari zaidi kuhusu matumizi ya lugha ya kishairi, tashibiha na sitiari na mlinganisho katika Biblia. Kumbuka, msingi mkuu wa Biblia Bard ni kwamba Biblia ni fasihi na hivyo inaweza kuchambuliwa kwa kutumia zana za uhakiki wa kifasihi. Wakati fulani, katika kusoma Biblia, hili linaweza kuwa gumu kidogo; hiyo hutokea, kwa sababu Biblia pia ni maandishi ya kidini na watu wana mawazo mengi kuhusu jinsi maandishi ya kidini yanapaswa kushughulikiwa.

Katika mawasiliano yote ya binadamu, mafumbo, tashibiha na mlinganisho hutumiwa mara kwa mara kuunda picha ya akilini au taswira ya kile ambacho kifungu kinasema. Biblia hutumia tamathali za usemi zinazotoa njia ambayo wazo la kiroho (ambalo huenda tusilielewe kwa urahisi) liwasilishwe kwa kutumia lugha ya sitiari au mifano tunayoelewa. Hapa kuna mifano michache muhimu kutoka kwa Biblia.

Israeli na Mungu

Taifa la Wayahudi ni mke wa Yehova na Israeli wameolewa na Mungu.

“Nilikupa kiapo changu na kufanya agano nawe, asema BWANA Mwenyezi, nawe ukawa wangu.”
Ezekieli 16:8-21 (NIV)

"Kwa maana Muumba wako ni mume wako, Bwana wa majeshi ndilo jina lake." Isaya 54:5

Maoni: Uhusiano wa mume/mke wa Mungu kwa taifa la Israeli ni sitiari muhimu sana kwa sababu mara nyingi Mungu huwa na hasira na Israeli kwa sababu ya kukosa uaminifu kwa taifa hilo. Sitiari hii inamruhusu msomaji kuelewa uhusiano wa kihisia wa Mungu kwa taifa kwa sababu ukosefu wa uaminifu au usaliti wa mwenzi katika ndoa ni mojawapo ya uzoefu wa kihisia katika maisha ya binadamu.

Ona pia Yeremia Sura ya 3, ambayo inatoa maelezo kuhusu uhusiano huu wa uchumba.

Kanisa na Yesu

Kanisa la Kikristo ni bibi-arusi wa Kristo. Yesu ndiye bwana arusi.

“... Kristo alilipenda Kanisa, akajitoe nafsi yake kwa ajili yake... ili ajitoe kwake kama kanisa zuri, lisilo na mawaa wala kunyanzi, wala dosari nyingine yo yote... Vivyo hivyo imewapasa waume kuwapenda wake zao...” Waefeso 5:25. 28

“Kwa maana arusi ya Mwana-Kondoo (Yesu) imekuja na bibi-arusi wake (kanisa) amejitweka tayari.” Ufunuo 19:7 (NIV)

Maoni: Wakati mmoja au mwingine, wanadamu wengi watahudhuria harusi au kufunga ndoa wenyewe. Kilicho dhahiri ni furaha ya wanandoa huku bwana harusi na bibi harusi wakitazamana machoni na kurudia viapo vyao. Biblia inatumia sitiari hii kueleza uhusiano wa kiroho kati ya Yesu Kristo na kila mwanadamu ambaye ameweka imani yake kwake kwa ajili ya wokovu kutoka kwa dhambi, yaani, kanisa.

Fumbo kuhusu Yesu Kristo

- Yesu Kristo ni mwana-kondoo wa Mungu. “... Yohana akamwona Yesu akija kwake, akasema, Tazama, Mwana-Kondoo wa Mungu, aichukuaye dhambi ya ulimwengu! (Yohana 1:29, 36)

Maoni: Katika Dini ya Kiyahudi ya Biblia mwana-kondoo anauawa kama dhabihu ya kufunika dhambi za mtu. Katika sitiari hii, Yesu anatanzwa kuwa mwana-kondoo wa Mungu, ambayo ina maana kwamba Yesu atakufa ili kuchukua dhambi za waumini.

- Yesu Kristo nuru ya ulimwengu. “Yesu alipozungumza tena na watu, alisema, “Mimi ndimi nuru ya ulimwengu. Yeye anifuataye hatakwenda gizani kamwe, bali atakuwa na nuru ya uzima.” Yohana 8:12

Maoni: Katika sitiari za nuru na giza zinazoonekana katika Biblia, nuru ni sitiari ya uadilifu na uwazi wa kiroho, ilhali giza ni sitiari ya dhambi na upofu wa kiroho.

- Yesu Kristo ndiye mzabibu. “Mimi ni mzabibu; nanyi ni matawi. Mtu akikaa ndani yangu nami ndani yake, atazaa sana; pasipo mimi ninyi hamwezi kufanya lolote.” Yohana 15:1-17

Maoni: Katika sitiari hii ya mimea Yesu anajilinganisha mwenyewe na mmea na wanaomwamini na matawi ya mmea, uhakika ni kwamba matawi hutegemea mmea unaozaa kuzaa matunda.

- Yesu Kristo ndiye mkate wa uzima. “Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, si Musa aliyewapa mkate kutoka mbinguni, bali Baba ndiye awapaye ninyi mkate wa kweli kutoka mbinguni. Kwa maana mkate wa Mungu ni yeye ashukaye kutoka mbinguni na kuupa ulimwengu uzima.... Mimi ndimi mkate wa uzima. Yeye ajaye kwangu hataona njaa kamwe, na yeye aniaminiye hataona kiu kamwe. Yohana 6:32-35

Maoni: Katika sitiari hii Yesu anajilinganisha na mkate, ambao huwapa wanadamu vitu vya kimwili. Katika sitiari hiyo, Yesu ni mkate wa Mungu unaotoa uzima wa milele kwa wale walio na njaa na kiu ya kiroho.

Majadiliano

Uchambuzi wa kifasihi wa matini ya Biblia ni muhimu sana kwa sababu tofauti kubwa za maana hutiririka kutokana na kuamua maana ya tashibiha, sitiari, mlinganisho, na kile kinachomaanishwa kihalisi. Kwa kutumia mbinu za uchanganuzi za kifasihi, tuna njia inayoweza kurudiwa ya kuamua kile kinachoendelea katika maandishi ya Biblia, kile kinachomaanishwa kiishara, kile kinachomaanishwa katika usemi wa mafumbo, na kile kinachomaanishwa kihalisi. Kwa kweli hii sio ngumu sana kutimiza. Maandishi yenyewe, kama yanavyofanya katika mifano iliyoonyeshwa hapo juu, hutoa vidokezo rahisi ambavyo vinaruhusu uwepo wa tamathali za usemi kuthibitishwa kwa urahisi.

Je, kuna mahali katika Biblia ambapo nyakati fulani ni vigumu kutambua kile ambacho andiko linazungumza? Ndiyo, zipo. Lakini kadiri msomaji anavyozidi kufahamu maandishi ya Biblia, mambo ambayo hapo awali yalikuwa magumu kuelewa yanakuwa wazi. Utaratibu huu unahitaji uvumilivu. Kila maandishi si rahisi kuelewa mara moja. Hata hivyo, podikasti za Bible Bard zinawasilisha maandiko yaliyo wazi, yanayoeleweka kwa urahisi kuhusu nani ni Mungu na wanadamu ni nani. Maandishi yanayotolewa hapa ndiyo msingi wa mambo mengine yote ambayo Biblia inafundisha. Mbinu iliyotumika hapa inaweza kuzalishwa kwa urahisi kwa wale wasomaji wanaotaka kujisomea Biblia.

Muktasari

Lugha ya kishairi na ishara katika Biblia si lazima kuleta mkanganyiko.

Wana itikadi hufanya makosa kadhaa, mara nyingi huenda zaidi ya yale ambayo maandishi husema kihalisi kwa kuliongezea au kwa kuondoa maana yake wazi. Au wanapuuza tu muktadha ili kufanya kifungu kiseme kitu wanachotaka kisemwe.

Wakati hitaji la kiitikadi linaposhinda maandishi yenyewe au wakati tafsiri inapogongana na maana kubwa ya hadithi, wanaitikadi mara nyingi huelezea mafundisho yao juu ya kifungu kuwa ni siri, wakidai kwamba wana mamlaka tu ya kufasiri maandishi ya kibiblia. Wakati wowote mwalimu anapopendekeza kuwa hadhira ni ya kijinga sana au isiyo na elimu ya kuweza kuelewa wao wenyewe ni nini Mwenyezi Mungu mvumbuzi wa lugha ni (kwa maoni yao) anayetatizika kuwasiliana, huyu ni mwalimu au shirika lisilostahili kuaminiwa.

Ndiyo, Mungu ana siri au mambo ambayo hayajafichuliwa kwa nyakati tofauti tofauti, lakini yote ambayo Amefunua juu yake mwenyewe, na wanadamu, yanapatikana katika maandishi ya Biblia ambayo kila mtu ulimwenguni anaweza kupata na kusoma katika lugha yao wenyewe.

Biblia Bard inakusihi, usitegemee mtu yeyote kuelewa kile ambacho Biblia inasema. Fuata tu kanuni za kimsingi za sarufi na ufasiri kwa urahisi kifaa chochote cha kifasihi kama vile sitiari, tashibiha na mlinganisho zinazopatikana katika maandishi ambayo mwandishi yeyote hutumia katika kusimulia hadithi. Hadithi ya kibiblia sio maandishi ya siri yaliyokusudiwa kukuficha maana yake. Badala yake, Biblia ni maandishi ya kifasihi (pamoja na matakatifu), yanayokusudiwa kukujulisha jambo ambalo mwandishi (Roho Mtakatifu) anataka ujue.

Hitimisho

Hivi ndivyo Biblia Bard inavyofanya kazi. Marudio mafupi, yaliyolenga kwa karibu. Hakuna vikwazo, hakuna njia za sungura. Fuata Bible Bard kwenye Twitter, Instagram, na Facebook. Tuma Bible Bard maswali au maoni yoyote unayopenda kutoa kwa BibleBardUS@gmail.com. Nimefurahi kusikia kutoka kwako!